

Бүгү чурттарның пролетарийлери, каттыжыңар!

ШЫН

СЭКП Тыва обкомунуң, Тыва АССР-ниң Дээди Советиниң болгаш Министрлер Чөвүлелиниң органы

№ 73 (10670) 1978 чылдың март 29, среда

1925 чылда тудууланган

Өртүс 2 өңд.

ЧУГУЛА СОРУЛГА

Россия Федерациязының калбак-делгем девискээриник өскө бугу черлеринде ышкыш, ийи даңкыр орденини Совет Тываның амычы чоңары бо хүнерде төгүлүг чугула документ—РСФСР-ниң чаа Конституциязының төлөвилелин улуг соңуургал-биле таныыш, бугу талагыч чугаалажың көрүп турар. Республиканың Үндэзин Хойлуунуң төлөвилелин чугаалашкан хуралдарга Кызылдың амычылары, Ан-Девурантың тудугчулары, Хову-Асының металлургия база Эрзинин, Мөңгүн-Тайганың, Чөөн-Хемчинин, Бай-Тайганың малчылары, Тандының, Наа-Хемниң, Би-Хемниң, Улуг-Хемниң тараагылары, ыраакы Тонунун, Төро-Хөлдүн ачы-ижилиери, республиканың интеллигенциязы болгаш бугу амычышчилери ол төгүлүг чугула документини бүрүн-долузу-биле чүгүлдүгүмүшүшкөн, ында совет кижиниң чагаай байдалының дугайында партияның болгаш чээзаның улуг сагыш салышыны сиңиккен дээржи чоргаарал-биле чугаалап турарлар.

СЭКП ТН-ның май (1977 чыл) Пленумунуң шийтирлеринде болгаш ССРЗ-ниң чаа Конституциязының чүгүлдүгүмүшүшкөн, СЭКП ТН-ның Чингине секретары, ССРЗ-ниң Дээди Советиниң Президиумунун Даргазы ш Л. И. Брежневтиң айтышкындарына дүүштүр база республиканың өңсөгай байдалдарына барымдаалар ашылдып ийылдиган РСФСР-ниң чаа Конституциязының төлөвилелин чугаалажың көрүп-биле холбашкан бугу амыч-херекти чер-черде партия организациялары баштап турар. Найысылал Кызылдың, Эрзинин, Бай-Тайганың, Чөөн-Хемчинин чыгыш өскө-даа районнарның партия организациялары эртен чыгыш ССРЗ-ниң чаа Конституциязының төлөвилелин чугаалажың турар үеде чоруттугунан партия-организация болгаш политиктиң улуг амычылдык дүр-жүлүгүзүн ачыглавышкан, РСФСР-ниң Үндэзин Хойлуунуң төлөвилелин чүгүлдүгүмүшүшкөн, ийи бүүрүзүңе чедир тайылбырлап, пропагандалаарыңче, ону бугу чоңуң чугаалажың көрүп, организастыг бедик деңгелге эртериреринче улуг икчээнгейни салып турар.

Чижээ, СЭКП Чөөн-Хемчин районунуң бюрозу бо айтырыга холбаштыр туснай шийтирери, ССРЗ алгаш, партия районунуң, райкомунуң харысалгалыг амычылдыгыларын, дүржүлгалыг лекторлардан тургустунган бөлүктөрүн күш-амычы коллестивтерге ол чугула амыч-херекти бедик деңгелге организастап чорудары-биле быжылгашкан.

Бо хүнерде Россия Федерациязының Конституциязының төлөвилелин чугаалашкан амычы чоңарының хуралдарына, оң киржикчилери ол чугула документини бүрүн-долу чүгүлдүгүмүшүшкөн, дугайында санал-өңдөлдү кирип турарлар. «Сут-Хал» совхозтук Суг-Анеси суурга болган хуралга дарааныңчы О. С. Ондар өс алгаш, РСФСР-ниң Конституциязының төлөвилелин ийи-биле чүгүлдүгүмүшүшкөн турарын, ССРЗ-ниң Конституциязында ышкыш, а бо Үндэзин Хойлуунуң төлөвилелинде база-ла хөрээмнениң эр кижилер-биле дең эргелерин магадыланын, өскө-даа улуг эргелерин дугайын чогаарал-биле чугаалаан, Ыңчалжам нийтеге амычылга кирешлес, арагалар, иорум-чүрүм үрзөр, уруглар инжиңдиги-сичке сагыш салбас ийи-чангыш кижилер ам-даа бар. Ыңчангаш наа-даа инжиңдиги амычыл күштелдериниң эргежок чугулазын ол чугаалаан.

Нызылда № 14 механизация эргелериниң коллестивиниң хуралына иадүртүр иран машинизи И. Н. Белова мычча дээр:

— Улус депутаттарының хоорай Советиниң депутатына согуп, менээ улуг бүүрүлде көргүсүн. Ыңчангаш РСФСР-ниң Конституциязының төлөвилелин 12 эгезин улуг соңуургал-биле номчудум. Ында чоңуң талалыкчилериниң бүрүн эргелериниң болгаш хулаалыгының дугайын айтышкан. Күрүнүң амыч-агынын болгаш социал-культуразың айтырыгылар шийтирелери улуг эргелерин депутаттарга берип турар. Ону ачыглавышкан, олар айтырыг бүүрүзүн амыч-херекчи өзү-биле шийтирелерин оралдажыр апарар.

Төлөвиледи чугаалашкан хуралдарың киржикчилери хамааты кижиниң эргелеринге, хулаалыгың холбаштыр айттыңган чүгүлдүгүмүшүшкөн улуг эргелерин хулаалык турар. «Хемчик» совхозтук № 1 хойжу бригадасының бригадир Х. К. Сарылар ол бригаданың хойжулары РСФСР-ниң Конституциязының төлөвилелин бүрүн чүгүлдүгүмүшүшкөн деткивишкан, бо чылын төрүүр чүс хойга онааштыр 95 хурданы алыр дээр ам-даа шудургу амычылдар күзелин илергейлээнин дыңаткан...

Оң-билл кады, Россия Федерациязының Конституциязының төлөвилелин чугаалашкан хуралдарга болгаш босдаларга амычы чоңар бүүрүлгелерде, амыч-агының өскө-даа адырларында база амычыл хандарылыгында четпестерин илередиң, партия, совет болгаш амыч-агы оорганарының практиктиң амыч-чорудууларына холбаштыр шүгүмчүлелерин ийлеп, саналдары кирип турар. Партия организациялары ындай шүгүмчүлелди саналдары нийтелиштирерип, сайгарып ийер, оларны сайгарыңгың таласы-биле практиктиң хемчелерин тодалары, чоңуң санал база шүгүмчүлүгү бүүрүзүн эң икчээнгейлиг, дыңдангыр көр хулаалыгың.

Черле ышкыш наа-даа, бугу черлерге ол төлөвиледи амычы чоңар наа-биле, бугу талагыч чугаалажың көрүп хандарың дээр сагыш салыры—амгы үеде партия организация бүүрүзүнүң эң чугула сорулгазы болур. Оон аңгыда, Россия Федерациязының Үндэзин Хойлуунуң төлөвилелин чоңуң ийи бүүрүзүңе чедир тайылбырлап, пропагандалаар таласы-биле амычыл база-ла чер-черде партия организациялары удурутуп, башкарып турар. Олар ССРЗ-ниң чаа Конституциязының төлөвилелин чугаалажың көрүп турган үеде чедип алыңган партияның организастыгы болгаш политиктиң амычыл дүржүлгалын наа-биле ачыглавышкан, эгитилелестериниң база лекторларын, политинформаторларның амычыл амгы үеде улум идеялыгидер журутуп.

Күш-амычы коллестивтерге, чоңуң чурттап турар чериниң азы-биле Конституция төлөвилелинге холбаштыр чоруттунар политиктиң амычыл бистиң чурттуң шыларгаңа? Чедишкениниң, совет тургустунуң напалитистиг тургустундан артын күштүүнүң, социалисттик демократияның хөгүмдээзиниң, совет кижиниң чагаай чоруду дээр партияның болгаш чаазыңк доктаамал сагыш салышынының дугайын ханызы-биле тайылбырлаары, бугу пропагандисчи амычыл практиктиң сорулгалар-биле сырый холбаштырары эргежок чугула. РСФСР-ниң Конституциязының төлөвилелин тайылбырлап, пропагандалаары база ону бугу улустуң чугаалажың көрүп-биле холбашкан амыч-херекти чорударда мессажың чогаалдык идеяның улум калбарып, оларны күзүн СЭКП-ниң XXV съездиниң шийтирелерин болгаш ону беш чылдың үшкү чыгының планың саналдарың күөсүлгөсүнче мобилизацияларыңа улуг идигин бээр ийлар—амыч-херекти ыңчаар тургузар херек.

Ю-ТУ БЕШ ЧЫЛ: ажыктыг чорук болгаш шынар ТУДУГУЛАРДАН МЕДЭЭЛЕР

ШАГААН-АРЫГ. Шаандагылар бодарга, Хайыраган суур дык өскөрүлгө: ол-бо кудумчуларда чаа тургалга бажыңары, өскө-даа объектилер туртугун. Ол тудуглары көжүп чорутуп № 3 мехколхозны Ч. Кызыл-оолга баштапкы бригаданың кижигүнери тудуп турар. Бригадада көжүп болгаш амычыл салгалды 12 тудугчузу амычыл турар. Олар чыл эгезинде бээр дөрт чурттага бажыңын тудуп эгезлеш, оларны ийини дооштурган. Анык тудугчулар В. Эрес-оол, П. Бүрү, В. Дюшүр-оол болгаш өскө-даа хүн нормамын 120 хуудан ажыр күөсүлүп турар.

ЧАДААНА. № 463 көжүп чорутуп мехколхозда О. Лопсан-Шыраптын удурутуп турар тудугчу бригаданың кижигүнери эртен бөлөйлүк чылда боттарының мурнууда турган сорулгалары чедипшиңиң шийтирелди.

Бригаданың мурнууда бо чылын тургустунган соруга улуг: олар ийи аал ийи чурттаар үш, бир аал чурттаар ийи бажыңны болгаш кызыл-аңыңа-даа 300-300 хой килер ийи салааны турар. Бо хүнерде ийи аал ийи чурттаар ийи бажыңны дүжаалап, бирээни доозарың кырылга келген. М. Ортуп, Х. Бегин, О. Кертин-оол олар хүн нормамын 130—150 хуу чедип күөсүлүп турар.

Кады тудугчулар бо чылдың планын болгаш социалисттик хулаалыгың декабрь 15-ке чедир күөсүлүп турар магыдалын тургустулар.

М. КУНГААНАП.

КЫЗЫЛ. Туубудан турар бажыңдарың шынар кижигүнери кыларыңдан, оон

составын ийи шийип алырыңдан улуг-биле хамаарың. Оңгума Хомушувена Донгак 1971 чылда Тыва АССР-ниң адырлыг тудугчузу С. Б. Санданын бригаданың амычылдыг кижигүнери бөлөктөрүн мергежилниң ийиңгезип алат.

Эмалдыг амычылдыгыңды ийи амычыл хой: элесиң, койну эжер, цемент амычылдыг, тудугта келген материалдарың дүжүктүр, краның шып башкарып билер, херек материалдарың кранга көжүп бээр... О. Донгак бөзүмүң кады амычылдыг турар ажи В. Саңыч-биле кады үстүңде амычылдыгың кылын четтигиң турар амычыл амычыл.

О. Донгак кызыл чоруду көрүп чүгүлдүгүмүшүшкөн болгаш «эректин браншар-биле кайт уаза шапчаткан».

Д. ШАРА-ХӨВ.

УКРАИНА. Шыларангай орус революционер Н. Г. Чернышевскийн төрүтүгүч хулаалык бээр 150 чылын кады-биле демдегээринге республиканың амычыл чоңары бөлөктөп турар. «Днепр» дээр пом үндүрүр чор ол «Чулу» сындыр?» деп романын 150 муң экземпляр тиражыг кыдыр парлар үндүрүр. Эң чоңуку үеде оң чоңаалы украин улуга парлар үндүрүр.

Юбилейлик хуңге уктукур «Чернышевский болгаш украин литература» деп чүгүлдүгүмүшүшкөн үндүр. Сөгүң дайыңың мастериң дугайында украин совет чогаалчыларың чогаалдарың парлаанга бөлөктөп «Иппе» чырык» деп чымдыда кирген.

Библиотекаларга, дээди өрөдлөг черлеринге, школааларга каастангалыг ном дегирпарер ажиттылар. Н. Г. Чернышевскийниң амычыл-чурталгалыга болгаш чогаалызыңа тураскааткан литература кезжөөлери, лекциялары, илеткелдери бөлөктөп.

БЕЛОРУССИЯ. Могилев областың «Ленин» дээр уксаалыг мал заволу джерсей уксаалыг дайың инкестерин анык кодамыңдан немей чус амыч муң рубль арыг орулданы алган. Ол чаа анык кодама 354 инкестин түс бүүрүзүңе чыл дүргүзүңде ортума-биле 724 килограмм сүтү контроль бөлүктө өскө уксааларың инкестерин

түгүлдүгүмүшүшкөн. Ийде, дегил чытыл шөлдү сүт оңгарып, кырында чешитиг хөрүзүн арыдыр чун наапкан. Ук шөлдү ам амычлары бергедип турар.

Бо дээр харысалга кымга онаажыр удуруттуг? Бирги ээгечде совхозтук кол агроному В. Лобаченкодан ийиңиңиң-биле айтырар херек. Чер амычыл харысалга турар кол ийи ол-дур. Бир эвес В. Лобаченко сүтатчыларын амычыл ийи организишкан, доктаамал ханың, чоңуң кол байлаа болур, чер дөңсө сагыш салып турган болза, ийиңиң чөпөк чорук болбас турган амыч. Кол агрономун харысалга чөгүңдү уркуу-биле амыч-агың улуг тугаралга таварышкан. Мундун чорукту моон сонгоор канатпаңың ужурут. Совхозтук дирекциямың кол агрономдун бөгөдөн күөсүлүшүң, оң харысалгалың бедирер кой келген. Ажыкты ат чөдүң, парак ажиттан кылган сүтатчыларың-даа наа салып болбас. Моон сонгоор сүтатчыларың күш-агылыңың төлө-өңүн дүңгөтүн шуут хамаарылгалыг кыдыр тургустуа чоругур. Сүтатчылар амычыл шак ийичар харысалга чөк кылып, мөтөпөл, парак ажит-

тал турда, ону көре тура-ла, оң-биле өңкөп турган аяно удуруттугунуң база хемчөг алып турган.

«Алдан-Маадыр» совхозтук хоочун сүтатчымың Алдын-Кызыл-оол бөдүңдүң чүгүлдүгүмүшүшкөн черлерин амычылдыг турган дугайында айтырыңың көдүргөңиң койчтуп ийиң-дур. Сүтатчыг черлерин багай амычыл турарыңың укуруңдан чагаай, дүкүгү адыштырың турар. Чылдык сүтатчыларың, агрономдарың харысалга ханың, чоңуң кол байлаа болур, чер дөңсө сагыш салып турган болза, ийиңиң чөпөк чорук болбас турган амыч. Кол агрономун харысалга чөгүңдү уркуу-биле амыч-агың улуг тугаралга таварышкан. Мундун чорукту моон сонгоор канатпаңың ужурут. Совхозтук дирекциямың кол агрономдун бөгөдөн күөсүлүшүң, оң харысалгалың бедирер кой келген. Ажыкты ат чөдүң, парак ажиттан кылган сүтатчыларың-даа наа салып болбас. Моон сонгоор сүтатчыларың күш-агылыңың төлө-өңүн дүңгөтүн шуут хамаарылгалыг кыдыр тургустуа чоругур. Сүтатчылар амычыл шак ийичар харысалга чөк кылып, мөтөпөл, парак ажит-

тал турда, ону көре тура-ла, оң-биле өңкөп турган аяно удуруттугунуң база хемчөг алып турган.

«Алдан-Маадыр» совхозтук хоочун сүтатчымың Алдын-Кызыл-оол бөдүңдүң чүгүлдүгүмүшүшкөн черлерин амычылдыг турган дугайында айтырыңың көдүргөңиң койчтуп ийиң-дур. Сүтатчыг черлерин багай амычыл турарыңың укуруңдан чагаай, дүкүгү адыштырың турар. Чылдык сүтатчыларың, агрономдарың харысалга ханың, чоңуң кол байлаа болур, чер дөңсө сагыш салып турган болза, ийиңиң чөпөк чорук болбас турган амыч. Кол агрономун харысалга чөгүңдү уркуу-биле амыч-агың улуг тугаралга таварышкан. Мундун чорукту моон сонгоор канатпаңың ужурут. Совхозтук дирекциямың кол агрономдун бөгөдөн күөсүлүшүң, оң харысалгалың бедирер кой келген. Ажыкты ат чөдүң, парак ажиттан кылган сүтатчыларың-даа наа салып болбас. Моон сонгоор сүтатчыларың күш-агылыңың төлө-өңүн дүңгөтүн шуут хамаарылгалыг кыдыр тургустуа чоругур. Сүтатчылар амычыл шак ийичар харысалга чөк кылып, мөтөпөл, парак ажит-

тал турда, ону көре тура-ла, оң-биле өңкөп турган аяно удуруттугунуң база хемчөг алып турган.

ЭВИЛЕДЕШКЕН РЕСПУБЛИКАЛАРДА

РСФСР. «Сибириниң чылым пазыны» —Байкал-Амур магистралының барың таласы участогунда чаа суурну ийилдир алаан. Бо дээр өртүгүн 284-кү километринде, Даван дээр дагырт артта тургустунган өңкөк чуртталгалыг пункт-тур. Байкал шынар өртүк чеди километр демир-орук тоннелиниң тудууда киржиң турар № 19 тоннель отралыңың амычылдыгы болгаш специалистери ында чурттап турар.

«Сибириниң чылым пазыны» дээр суурга амычылдыгыңа чус биче ажыг кижиг чурттап турар, ийичалаа-да ол шынар өңкөк турар. Ийде ам безин өңкөк бажыңарың амычылдыгы кирген. Чооку хүнерде чаа столованың амычыл, төп котельняның, чунар-бажыңың түзүп дооштур өрар. Эң чугула объектилерин арызыңда—уруглар салы болган ийлиги, халык-быжырап чер, магазин бар.

Даван артта тоннель кыдырларыңың суурнуң түзүлүп бо чылын доозарың төлөвилеш.

УКРАИНА. Шыларангай орус революционер Н. Г. Чернышевскийн төрүтүгүч хулаалык бээр 150 чылын кады-биле демдегээринге республиканың амычыл чоңары бөлөктөп турар. «Днепр» дээр пом үндүрүр чор ол «Чулу» сындыр?» деп романын 150 муң экземпляр тиражыг кыдыр парлар үндүрүр. Эң чоңуку үеде оң чоңаалы украин улуга парлар үндүрүр.

Юбилейлик хуңге уктукур «Чернышевский болгаш украин литература» деп чүгүлдүгүмүшүшкөн үндүр. Сөгүң дайыңың мастериң дугайында украин совет чогаалчыларың чогаалдарың парлаанга бөлөктөп «Иппе» чырык» деп чымдыда кирген.

Библиотекаларга, дээди өрөдлөг черлеринге, школааларга каастангалыг ном дегирпарер ажиттылар. Н. Г. Чернышевскийниң амычыл-чурталгалыга болгаш чогаалызыңа тураскааткан литература кезжөөлери, лекциялары, илеткелдери бөлөктөп.

БЕЛОРУССИЯ. Могилев областың «Ленин» дээр уксаалыг мал заволу джерсей уксаалыг дайың инкестерин анык кодамыңдан немей чус амыч муң рубль арыг орулданы алган. Ол чаа анык кодама 354 инкестин түс бүүрүзүңе чыл дүргүзүңде ортума-биле 724 килограмм сүтү контроль бөлүктө өскө уксааларың инкестерин

түгүлдүгүмүшүшкөн. Ийде, дегил чытыл шөлдү сүт оңгарып, кырында чешитиг хөрүзүн арыдыр чун наапкан. Ук шөлдү ам амычлары бергедип турар.

Бо дээр харысалга кымга онаажыр удуруттуг? Бирги ээгечде совхозтук кол агроному В. Лобаченкодан ийиңиңиң-биле айтырар херек. Чер амычыл харысалга турар кол ийи ол-дур. Бир эвес В. Лобаченко сүтатчыларын амычыл ийи организишкан, доктаамал ханың, чоңуң кол байлаа болур, чер дөңсө сагыш салып турган болза, ийиңиң чөпөк чорук болбас турган амыч. Кол агрономун харысалга чөгүңдү уркуу-биле амыч-агың улуг тугаралга таварышкан. Мундун чорукту моон сонгоор канатпаңың ужурут. Совхозтук дирекциямың кол агрономдун бөгөдөн күөсүлүшүң, оң харысалгалың бедирер кой келген. Ажыкты ат чөдүң, парак ажиттан кылган сүтатчыларың-даа наа салып болбас. Моон сонгоор сүтатчыларың күш-агылыңың төлө-өңүн дүңгөтүн шуут хамаарылгалыг кыдыр тургустуа чоругур. Сүтатчылар амычыл шак ийичар харысалга чөк кылып, мөтөпөл, парак ажит-

тал турда, ону көре тура-ла, оң-биле өңкөп турган аяно удуруттугунуң база хемчөг алып турган.

«Алдан-Маадыр» совхозтук хоочун сүтатчымың Алдын-Кызыл-оол бөдүңдүң чүгүлдүгүмүшүшкөн черлерин амычылдыг турган дугайында айтырыңың көдүргөңиң койчтуп ийиң-дур. Сүтатчыг черлерин багай амычыл турарыңың укуруңдан чагаай, дүкүгү адыштырың турар. Чылдык сүтатчыларың, агрономдарың харысалга ханың, чоңуң кол байлаа болур, чер дөңсө сагыш салып турган болза, ийиңиң чөпөк чорук болбас турган амыч. Кол агрономун харысалга чөгүңдү уркуу-биле амыч-агың улуг тугаралга таварышкан. Мундун чорукту моон сонгоор канатпаңың ужурут. Совхозтук дирекциямың кол агрономдун бөгөдөн күөсүлүшүң, оң харысалгалың бедирер кой келген. Ажыкты ат чөдүң, парак ажиттан кылган сүтатчыларың-даа наа салып болбас. Моон сонгоор сүтатчыларың күш-агылыңың төлө-өңүн дүңгөтүн шуут хамаарылгалыг кыдыр тургустуа чоругур. Сүтатчылар амычыл шак ийичар харысалга чөк кылып, мөтөпөл, парак ажит-

тал турда, ону көре тура-ла, оң-биле өңкөп турган аяно удуруттугунуң база хемчөг алып турган.

«Алдан-Маадыр» совхозтук хоочун сүтатчымың Алдын-Кызыл-оол бөдүңдүң чүгүлдүгүмүшүшкөн черлерин амычылдыг турган дугайында айтырыңың көдүргөңиң койчтуп ийиң-дур. Сүтатчыг черлерин багай амычыл турарыңың укуруңдан чагаай, дүкүгү адыштырың турар. Чылдык сүтатчыларың, агрономдарың харысалга ханың, чоңуң кол байлаа болур, чер дөңсө сагыш салып турган болза, ийиңиң чөпөк чорук болбас турган амыч. Кол агрономун харысалга чөгүңдү уркуу-биле амыч-агың улуг тугаралга таварышкан. Мундун чорукту моон сонгоор канатпаңың ужурут. Совхозтук дирекциямың кол агрономдун бөгөдөн күөсүлүшүң, оң харысалгалың бедирер кой келген. Ажыкты ат чөдүң, парак ажиттан кылган сүтатчыларың-даа наа салып болбас. Моон сонгоор сүтатчыларың күш-агылыңың төлө-өңүн дүңгөтүн шуут хамаарылгалыг кыдыр тургустуа чоругур. Сүтатчылар амычыл шак ийичар харысалга чөк кылып, мөтөпөл, парак ажит-

тал турда, ону көре тура-ла, оң-биле өңкөп турган аяно удуруттугунуң база хемчөг алып турган.

Субботникке белеткел

АЖЫЛДЫ ТОДАРАТКАН

Чоокта чаа Өвүр районунуң Хандагайты суурга септеге-тудуг участогунуң коллестивиниң митинги боюп эртен. Аңаа участогуң амычылчылары, инженер-техниктиң амычылдыкчылары апрель 22-де коммунисттик суб-ботник эрттир дугайында москвачыларның эгелээшкениниң, ону бугу чуртта деткээниң дугайында начальник А. Ойдуңтуң илеткелди дыңнаан.

Тудугчулар «кызыл суббота» хүнүнде ийи аал ишти чурттаар чурттага бажыңының тудуунга амычылдан, ол хүн 447 рубльдиң амычыл кылгаш, оон 160-ын онгу беш чылдың фондүзүнче шийчидерин дугурушкан.

О. ШЫЫРАП, Хандагайтыда септеге-тудуг участогунуң мастери.

«Кызыл тараачын» совхозтук механизаторларыңың, чолаачыларыңың араңда социалисттик чарышты дооштурганга таалай. Часка белеткелди бо палычы хүнеринде механизаторлар техника септегелде, чолаачылар үренин сооруттугунде шудургу амычылдан турар. Социалисттик чарышты көсүк чырымды, кылдыңган ажыды доктаамал түңгөн күрүрүн амычылдык күш-амычылдыг бүүрүлчүлүгү бөдөн, хой-хөй механизаторлар, чолаачылар айда, квартада, чылда алган хулаалыгың амыч күөсүлүшүшкөн, беш чылдык бугу үеинде алган хулаалыгың күөсүлүшүшкөн чорукчулар турар.

Чолаачылар Леонид Никитин, Сергей Сарылар, Григорий Цыбин, Василий Хурап-оол, Александр Лапин, Борис Хөкчө болгаш өскө-даа түк сооруттугун таласы-биле беш чылдык дөртүк чылымны нормазыңче кирген, а Виктор Меркушев беш чылды доозарыңа чоошчулаан. Чижээ, Л. Никитин бөдүңдүгү башкарыңың ГАЗ-53 марканың машинамың-биле беш чылда 470 муң тонна-километри амычылдыг кыдыр турган, бо хүнерде чедир 280 тонна-километри, С. Сарылар 350 муң тонна-километри амычылдыг кыдыр турган, 287 муң тонна-километри амычылдыг кыдыр турган.

ЧУРУКТА: «Кызыл тараачын» совхозтук мурнакы чолаачылары Л. Никитин биле С. Сарылар рөйчө үндүрүшкөн.

В. КАРА-САЛДЫН фотосу.

ЧЫЛДАГААНЫ ЧУДЕЛ?

Алдан-Маадырларыңың кызыгың болгаш ында хоочун сүтатчы Алдын-оол Кызыл-оолдун «Чулу» дугайында бөдөлдүгү деп эгезиң чүгүлдүгүмүшүшкөн чугула айтырыгыңың сүтүгү аңаа-ла шөлдүгүмүшүшкөн «Шынар» парлаан эгелдеш. Ыңчангаш ук чүгүлдүгүмүшүшкөн чугула айтырыгыңа хамаарыштыр санал-өңдөлдү солдурда, амыч-агында сүтатчы черлерин амычыл, чешитилгенин хергелеш, сүтатчы организастың, сүтатчыларың материалдыг соңуургалды бөдөн турарыңдык дөрөн ханымың-биле аныктың, тодалгай факт барымдаларга үндөшлөп бижирер, кадыг боттуг хемчелерин ан турары айтыры күзөңгич «Чугаалажыңың Түзүп Салгыч-оолдун чүгүлдүгүмүшүшкөн амычылдыгы».

«Күш-амычылдыг хоочун» совхозтук № 3 салбырының девискээринде тарва шөлдүгүмүшүшкөн «Шынар» оң шийтеде сүтатчы бөдүң дөр черлер ийи Чаагы араңда, Улуг-Шанда, «Иль-Кырында, Ова-Адаанда хой болгаш мырпаның сүтат

